

Sygn. akt I CSK 2933/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku B. W.
z udziałem K. W., M. W., W. G. i Z. W.
o podział majątku wspólnego J. W. i K. W.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 października 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy
z dnia 30 marca 2021 r., sygn. akt II Ca 596/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek uczestników postępowania o zasądzenie na ich rzecz od wnioskodawcy kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, po rozpoznaniu apelacji uczestniczki K. W., zmienił postanowienie Sądu pierwszej instancji z 1 kwietnia 2015 r. w przedmiocie podziału majątku wspólnego byłych małżonków J. W. i K. W. połączonego z działem spadku po zmarłym w toku postępowania J. W. oraz oddalił apelację w pozostałej części. Wnioskodawca B.W., będący spadkobiercą J. W., wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Przytoczone we wniosku o przyjęcie skargi zagadnienie prawne dotyczy tego, czy roszczenie z tytułu zwrotu pobranych i nierozliczonych pożytków z nieruchomości musi być określone kwotowo, aby doszło do jego skutecznego zgłoszenia, czy też wystarczy wskazanie podstawy faktycznej i prawnej żądania; dotyczy także kwestii, czy sąd może oddalić roszczenie o zwrot pożytków bez uprzedniego wezwania do uzupełnienia żądania tudzież jego zwrotu.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że zgodnie z aprobowanym w orzecznictwie i piśmiennictwie poglądem, istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Wypełnienie przez skarżącego obowiązku wskazania okoliczności uzasadniających wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga pewnego wysiłku intelektualnego, albowiem polega na sformułowaniu problemu prawnego w sposób

przyjęty przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd powszechny na podstawie art.390 § 1 k.p.c., uzasadnionego stosownym wywodem jurydycznym, wskazującym na wystąpienie poważnych i umotywowanych wątpliwości prawnych. Skarżący powinien przy tym wykazać wadliwość rozstrzygnięcia przez Sąd drugiej instancji przedstawionego problemu prawnego w zaskarżonym orzeczeniu oraz zaprezentować własne stanowisko z powołaniem się na orzecznictwo i piśmiennictwo, zwłaszcza, gdy jak w tej sprawie, orzekał już wcześniej kasatoryjnie Sąd Najwyższy. Wniosek skarżącego nie spełnia tych powszechnie aprobowanych wymagań, albowiem trudno znaleźć w nim pogłębione uzasadnienie ewentualnych wątpliwości prawnych skarżącego, których Sąd Najwyższy nie może się domyślać w ramach „przedsądu”.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Sąd Najwyższy oddalił wniosek uczestników postępowania zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną o przyznanie od wnioskodawcy kosztów postępowania kasacyjnego uznając, że nie zachodzą podstawy do odejścia od reguły wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., zgodnie z którą każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 grudnia 1999 r., III CKN 497/98, OSNC 2000, nr 6, poz. 116).

W sprawach o podział wspólnej masy majątkowej nie zachodzi sprzeczność interesów uczestników domagających się podziału, niezależnie od postulowanego przez nich sposobu wyjścia ze wspólności i rozdysponowania składników majątku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2011 r., II CZ 120/11, IC 2012, nr 11, s. 43, z 3 lutego 2012 r., I CZ 133/1, IC 2013, nr 3, s.5 oraz z 6 czerwca 2012, IV CZ 13/12).

[as]